

Umhverfi skóla og virkar samgöngur

Herborg Árnadóttir, Alta
BA arkitektúr MS landfræði

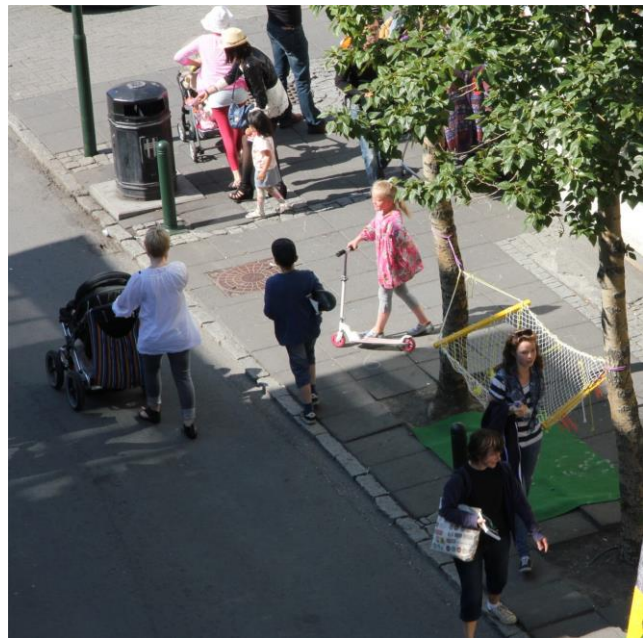

Vistvænar samgöngur

Vistvænar samgöngur = virkar samgöngur

Að nota eigin orku til að komast á milli staða
Fólk sem notar virka ferðmáta er heilbrigðara
Persónulegur ávinningur!

Vistvænar samgöngur

“Óskipulögð hreyfing”

Hlutverk hreyfingar í daglegu lífi hefur breyst.

Ekki lengur samofin daglegum athöfum.

Auðvelt að komast hjá hreyfingu.

Vistvænar samgöngur

Mikilvæg hreyfing

Hreyfingarleysi og of mikil kyrrseta er vandamál.

Meiri hreyfing alltaf betri!

Samhengi hreyfingar barna og unglinga

Einstaklingsbundið

- Lýðfræðilegt
- Sálfræðilegt
- Heilsa / gen
- Viðhorf

- Dæmi
- Aldur, kyn
  - Trú á eigin getu
  - Fötlun, líkamsbygging
  - Upplifun á öryggi og aðgengi

Félagslegar aðstæður

- Skólaaðstæður
- Heimilisaðstæður

- Huglæg
- Leikfímikennsla, fræðsla, félagsleg áhrif
  - Tekjur, viðhorf foreldra

- Efnisleg
- Skólalóð, leikfímiaðstaða
  - Bílaegin, stærð garðar

Umhverfi

- Nærumhverfi
- Svæðisbundin þættir

- Félagslegir þættir hverfis, samfélagsauður
- Markaðsetning, lýðheilsuinngrip, stefnumál

- Byggðamunnstur, aðgengi, innviðir
- Loftslag, afþreigingarstarfsemi

Áhrif umhverfis

Gönguhæfi / walkability

Mat á hversu hentugt eða hvetjandi umhverfi er til göngu.

Áhrif umhverfis

Ólík eftir aldri

Börn eru að víkka úr heiminn smátt og smátt

- Radíusinn alltaf að stækka

Áhrif umhverfis skóla á virka ferðamáta barna

- 1) Vegalengd - ekki lengra en 800m frá skóla
- 2) Aðgengi - öruggar og góðar gönguleiðir

Viðhorf foreldra skiptir svo öllu máli

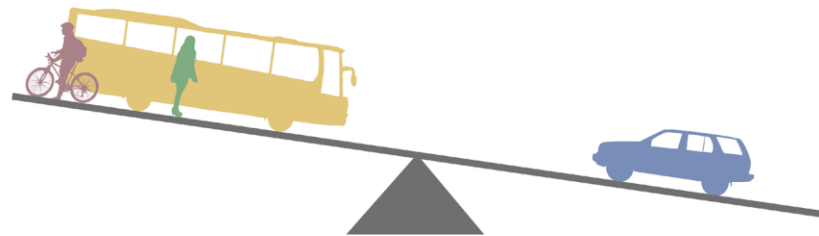

Áhrif umhverfis framhaldsskóla á hreyfingu nemenda

Meistararannsókn í landfræði

18 ára stelpur

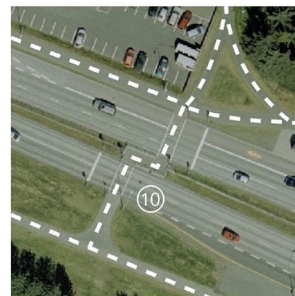
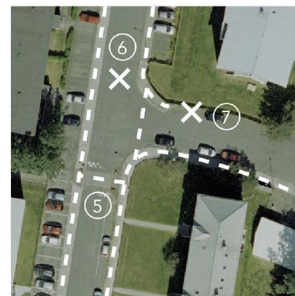
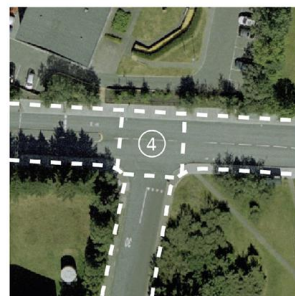
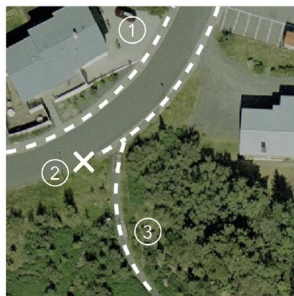
Búa ekki alltaf nálægt skóla

Fjarlægðir og tengingar

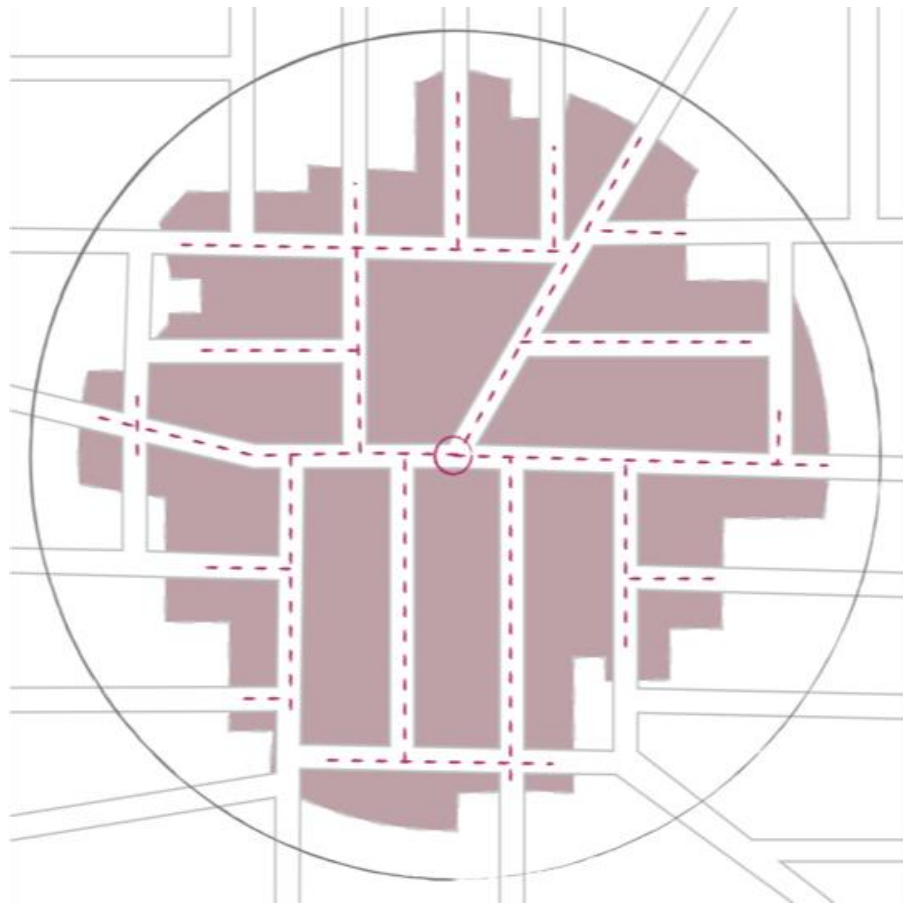

Gönguleiðir í kringum skóla

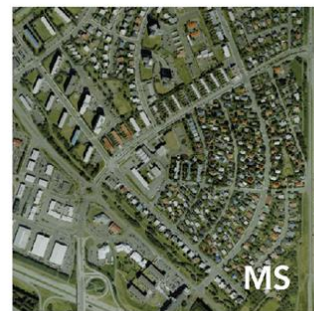
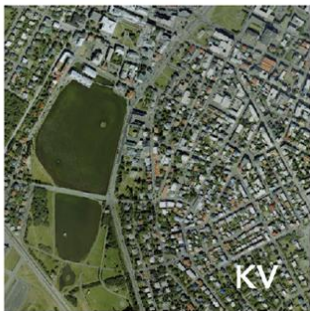

Göngusvið skóla

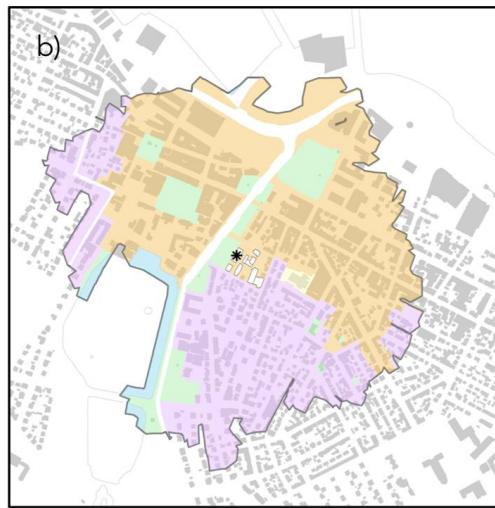
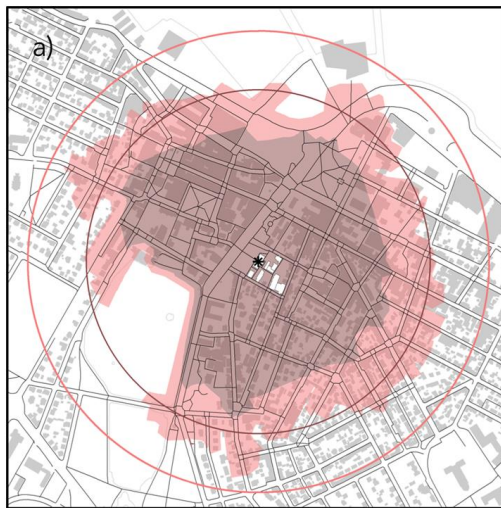
Kortlagt í GIS

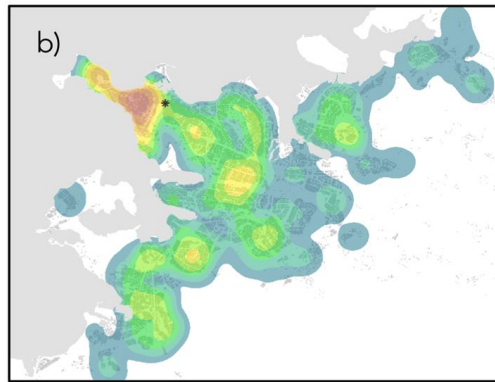
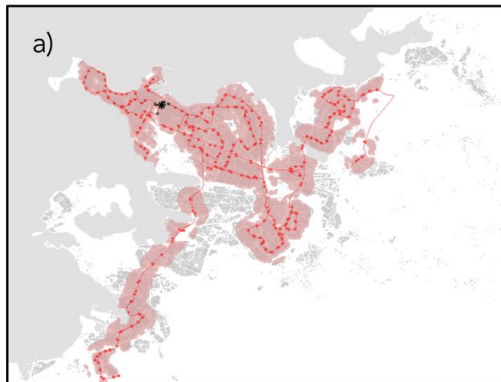

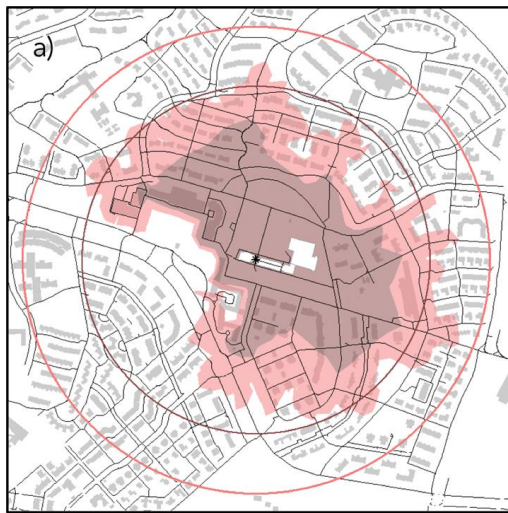

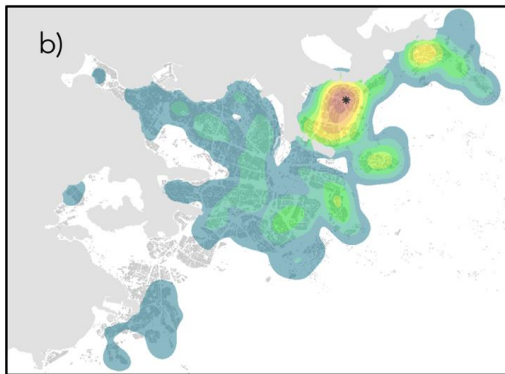
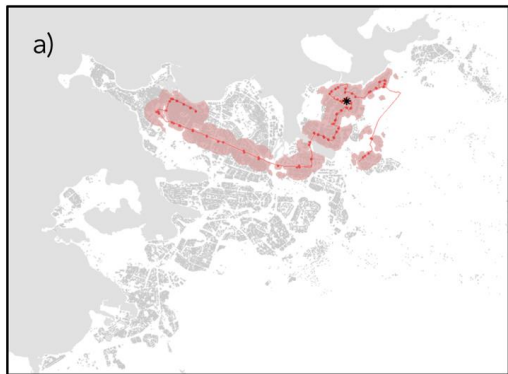
Mynd 1 – MR: (a) Göngusvið og (b) landnotkun í grennd

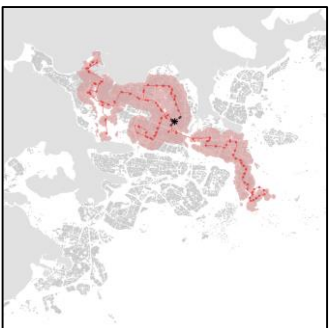
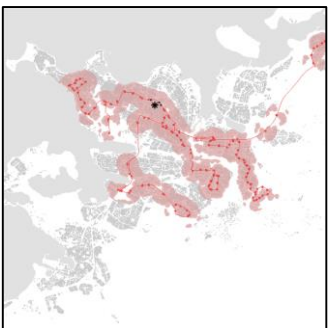
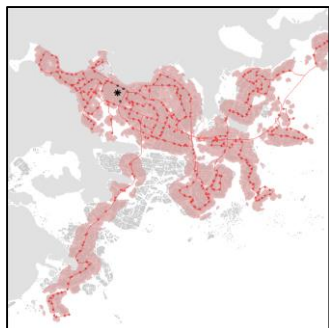
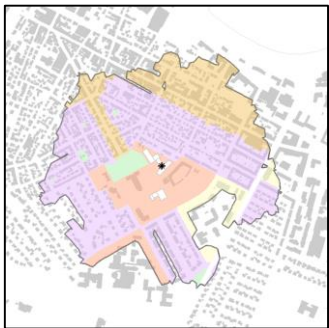
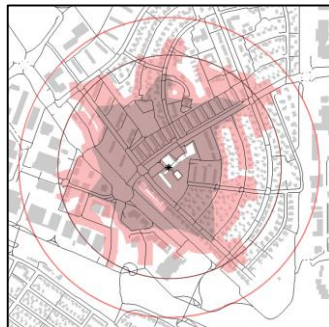
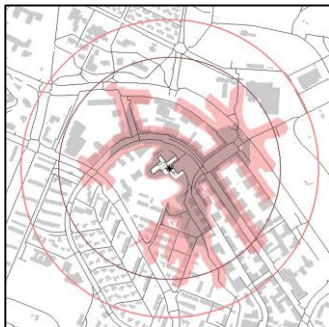
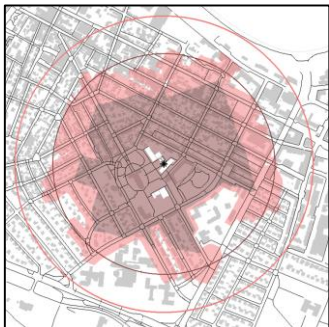
Mynd 2 – MR: (a) Almenningsamgöngur og (b) búseta nema

Mynd 1 - BS: (a) Göngusvið og (b) landnotkun í grennd

Mynd 2 - BS: (a) Almennings-samgöngur og (b) búseta nema

Umhverfiseinkunn

Gönguhæfi

Tafla 1 - Einkunnir fyrir hvern þátt og samanlögð einkunn

Skóli	Göngusvið		Strætó		Verzlun og þjónusta		Græn svæði		Sam-tals	Loka sæti
	P	P _r	S	S _r	V	V _r	G	G _r		
MR	0,564	1	0,470	2	0,267	1	0,053	3	12	1
TS	0,516	2	0,578	1	0,135	3	0,015	7	21	2
KV	0,425	4	0,470	2	0,060	6	0,088	1	29	3
MS	0,444	3	0,211	7	0,084	5	0,010	8	41	4
MH	0,386	5	0,469	3	0,015	9	0,045	5	44	5
FÁ	0,253	9	0,337	5	0,138	2	0,028	6	47	6
VÍ	0,373	8	0,422	4	0,119	4	0,005	9	49	7
FB	0,376	7	0,292	6	0,053	7	0,071	2	49	7
BS	0,341	6	0,163	8	0,037	8	0,052	4	54	8

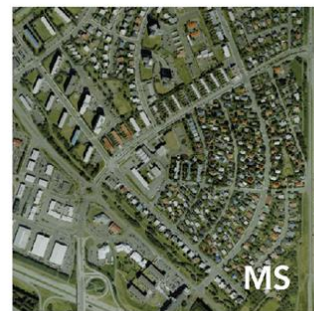
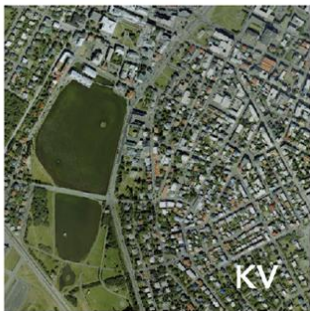
$$E = 3P_r + 2S_r + 2V_r + G_r$$

Umhverfiseinkunn

Gönguhæfi

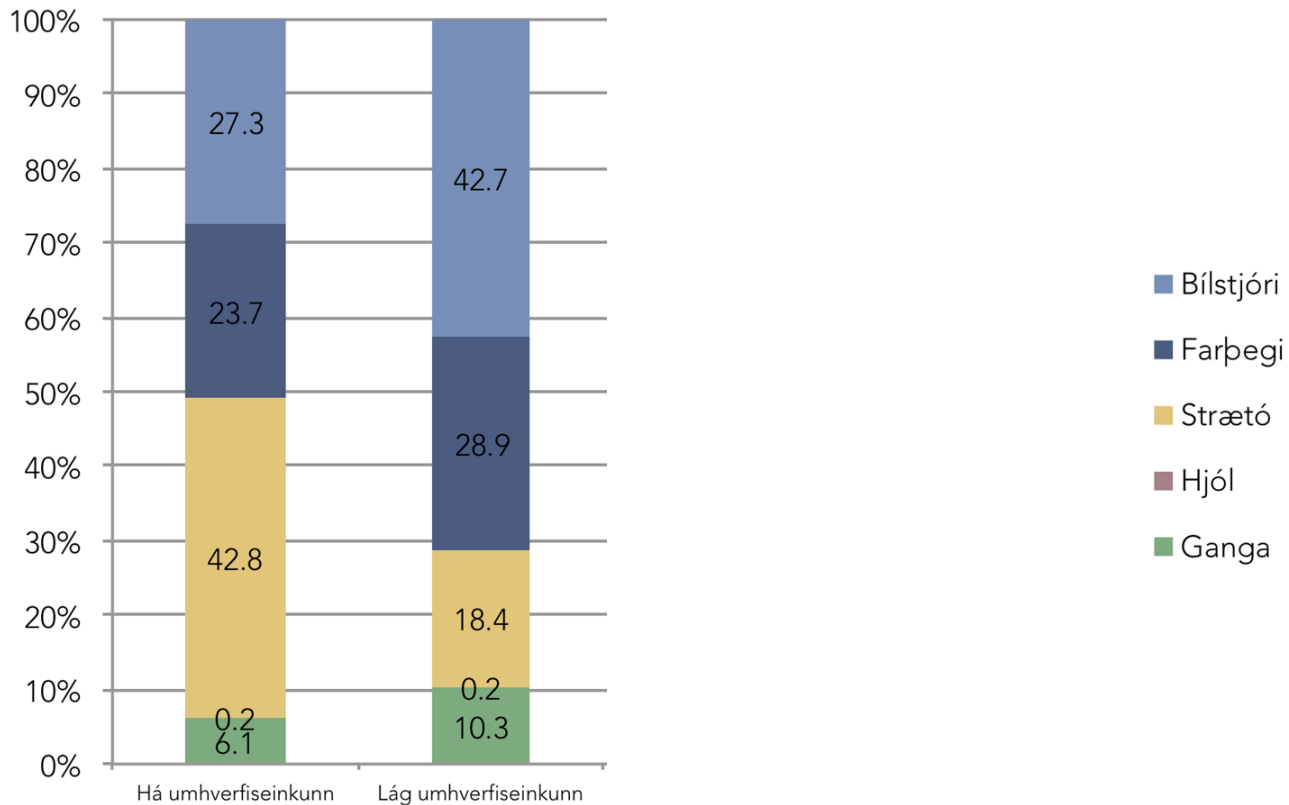
Skóli	Bílastæði á nemanda (m ²)	B _r
Menntaskólinn í Reykjavík	0,63	7
Tækniskólinn	0,00	9
Kvennaskólinn í Reykjavík	0,28	8
Menntaskólinn við Sund	6,91	2
Menntaskólinn við Hamrahlíð	5,09	3
Fjölbrautaskólinn við Ármúla	2,59	5
Verzlunarskóli Íslands	4,81	4
Fjölbrautarskólinn í Breiðholti	2,04	6
Borgarholtsskóli	9,51	1

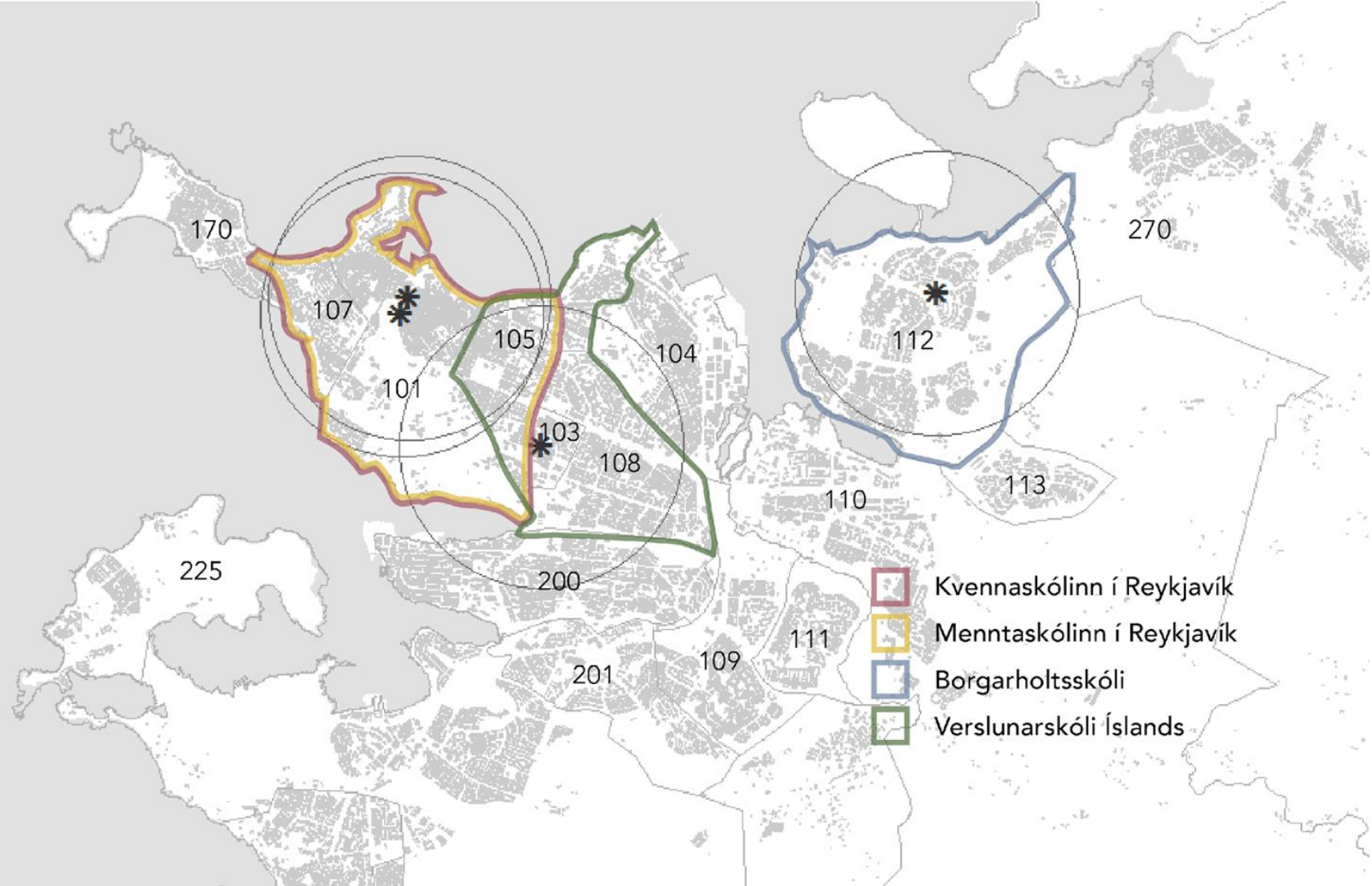

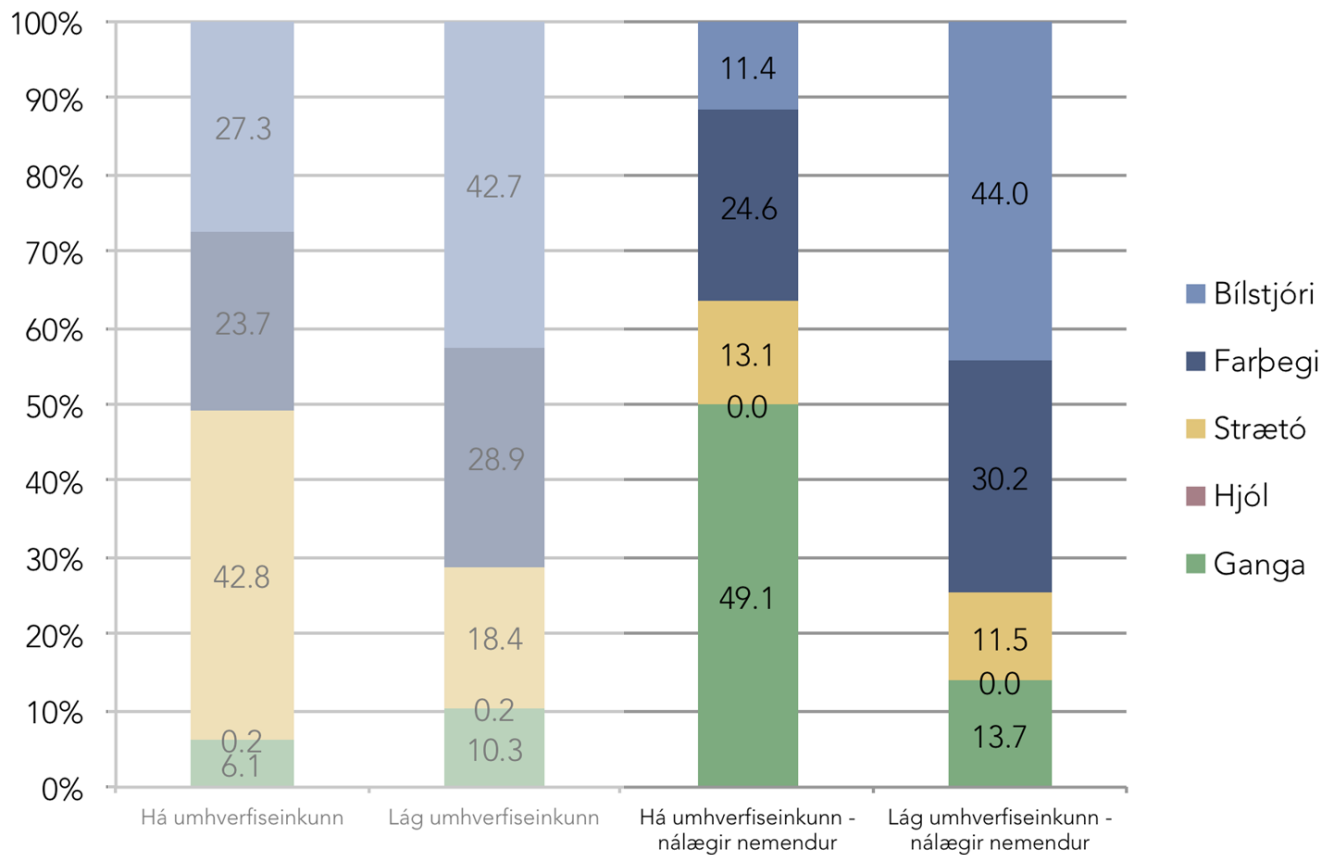

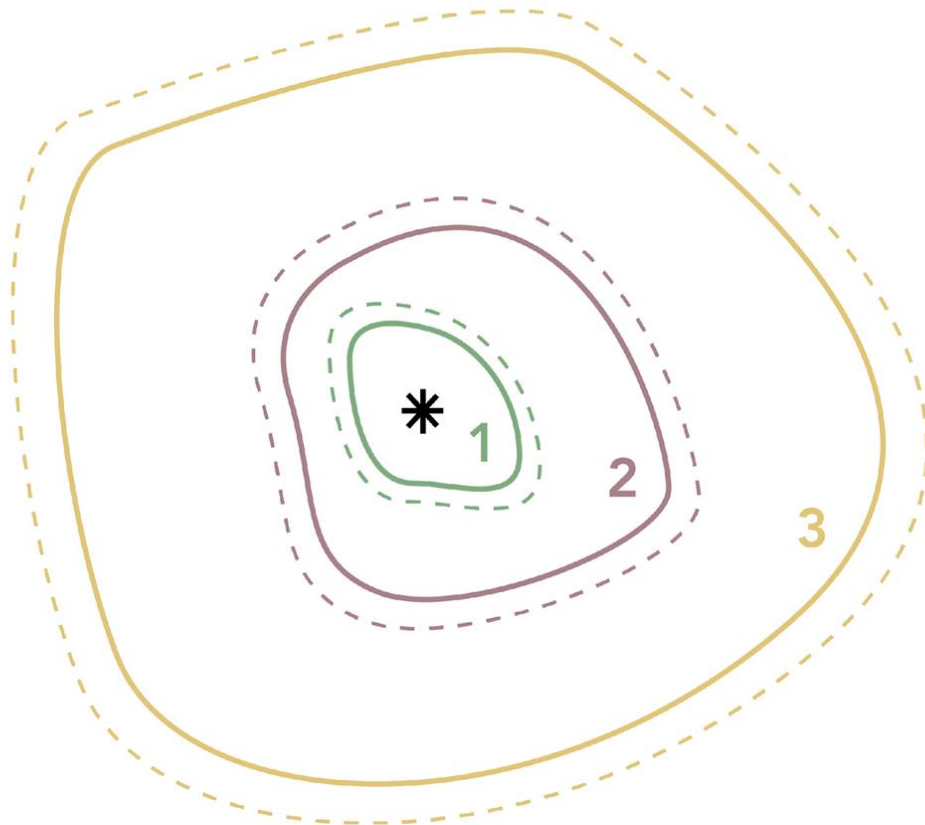

Mynd 1 - Ferðamátar til og frá skóla eftir umhverfiseinkunn og nálægð við skóla

Mynd 1 - Ferðamátar til og frá skóla eftir umhverfiseinkunn og nálægð við skóla

1 Gönguhæfi

2 Hjólahæfi

3 Strætóhæfi

Viðhorf
og geta

Gönguvænt umhverfi

skiptir máli fyrir heilsuna

Við þurfum **alltaf að þetta í huga** þegar við skipuleggjum og hönnum byggð

Allir græða þegar við veljum vistvænar samgöngur